

CONSELL GENERAL

PRINCIPAT D'ANDORRA

*Grup Parlamentari
Socialdemòcrata*

PROPOSTA DE RATIFICACIÓ DE L'ACORD D'ANDORRA AMB LA SANTA SEU (15 de maig 2008)

INTERVENCIÓ DEL PRESIDENT DEL GRUP PARLAMENTARI SOCIALDEMÒCRATA

El Grup Parlamentari Socialdemòcrata no pot donar suport a aquest acord de l'Estat Andorrà –no pas del Govern– amb la Santa Seu.

No el votarem favorablement no pas únicament per la manera amb la qual el Govern ens ha maltractat, negant-nos la informació com i quan caldria.

Una mala manera ben il·lustrativa de com el cap de Govern interpreta i aplica la facultat que té el Govern de dirigir la política exterior.

No el votarem favorablement perquè, més enllà de les formes lamentables del cap de Govern, el contingut de l'Acord que es demana de ratificar és, clar i català, dolent per Andorra i preocupant per l'evolució, immediata i futura, de les relacions de l'Estat andorrà –no pas del Govern– amb l'Església Catòlica. Si aquest Acord, l'establiment del qual com a marc de regulació de les especials relacions de l'Estat andorrà amb la Santa Seu compartíem, no hagués estat presentat amb tantes mancances, no hauríem dubtat pas a l'hora de votar-lo. Però no el podem votar.

El Govern pretén que l'Acord que ha signat no fa més que mantenir el que ara ja hi ha i que es tractaria únicament i exclusiva de consolidar el costum i la tradició. Nosaltresensem que s'ha anat més lluny del que ara hi ha i, en alguns aspectes, es pretén anar massa enllà.

Convé fer aquí un breu recordatori del marc constitucional en el qual s'ha d'inserir l'acció política i institucional que estem discutint.

L'apartat 1 de l'article 11 diu que la Constitució “... **garanteix la llibertat ideològica, religiosa i de culte...**” i l'apartat 3 del mateix article 11 assenyala que la Constitució “...

garanteix a l'Església Catòlica l'exercici lliure i públic de les seves activitats i el manteniment de les relacions de col·laboració especial amb l'Estat d'acord amb la tradició andorrana.”

I el segon paràgraf del mateix apartat 3 de l'article 11 afegeix:

“La Constitució reconeix a les entitats de l'Església Catòlica que tenen personalitat jurídica d'acord amb les seves pròpies normes la plena capacitat jurídica dins de l'àmbit de l'ordenament general andorrà.”

Aquest és el marc constitucional que compartim, assumim i defensem. Sense que puguem admetre ni desbordaments ni restriccions.

I és des de la nostra defensa d'aquest marc constitucional que plantejem set motivacions del nostre refús:

1. Un oblit important:

L'Acord entre l'Estat espanyol i la Santa Seu de 3 de gener del 1979 diu textualment, al seu article 1, el següent:

“... ninguna diócesis o circunscripción territorial española comprenderá zonas de territorio sujeto a soberanía extranjera.

El Principado de Andorra continuará perteneciendo a la diócesis de Urgel.”

Aquesta referència a Andorra, que és òbviament anterior a la nostra Constitució del 1993, requeria una referència en l'Acord que ara es sotmet a ratificació del Consell. No s'ha fet. És més, estem segurs que el Sr. PINTAT ni s'hi havia fixat en aquesta qüestió.

2. L'apartat a) del paràgraf 1 de l'Article IV pot entrar en contradicció amb l'article 11.3 de la Constitució –i amb el mateix Article III de l'Acord– en la mesura que oblida d'assenyalar que les Ordes i Congregacions religioses i altres institucions i entitats eclesiàstiques “gauran de personalitat jurídica civil tan bon punt la tinguin canònica...” sempre amb la condició que es puguin encabir “dins de l'àmbit de l'ordenament general andorrà.”

3. L'article V comporta una important mancança. No n'hi ha prou amb tractar, com s'ha fet i no ho discutirem, la tutela dels béns d'interès cultural i declarar la inviolabilitat dels arxius, registres i altres documents dipositats a les parròquies andorranes.

Calia necessàriament adonar-se, reconèixer i regular l'especificitat dels arxius de l'Església Catòlica que a Andorra, com és sabut, han tingut durant molts anys la característica ***sui generis*** d'ésser un registre eclesiàstic-civil.

Especificitat reconeguda i regulada per la Disposició transitòria segona de la Llei de l'11 de juliol del 1996 que instaurà el Registre Civil andorrà.

Calia aprofitar l'ocasió per a reforçar la funció pública dels registres i documents dipositats a les parròquies andorranes i per a garantir la seva accessibilitat als poders públics. I no s'ha fet.

4. El reconeixement dels efectes civils als matrimonis celebrats d'acord amb les normes del dret canònic és una conseqüència de l'article 13 de la Constitució.

Aquell reconeixement constitucional fou desenvolupat a la Llei qualificada del matrimoni de l'any 1995.

L'article 58.2 de la Llei qualificada del matrimoni diu així:

“A demanda de qualsevol de les parts davant la jurisdicció civil les sentències o altres resolucions canòniques fermes i definitives relatives a la dissolució o nul·litat del vincle matrimonial tenen plena eficàcia civil d'acord amb l'ordenament jurídic del Principat d'Andorra.”

Ara l'apartat 2 de l'article X de l'Acord introdueix una restricció i fa desaparèixer la referència al necessari acord “amb l'ordenament jurídic del Principat d'Andorra”.

S'afirma així que aquelles resolucions “... tindran plena eficàcia en l'ordre civil.”

Fins a la data –i el nostre grup parlamentari entén que així ha de continuar per a garantir el principi constitucional d'igualtat davant la llei– perquè tinguin plens efectes civils, les resolucions canòniques sobre la dissolució o nul·litat del vincle matrimonial, una vegada fermes i definitives des del punt de vista eclesiàstic, hauran de ser ratificades per un tribunal civil, a demanda de qualsevol de les parts, d'acord amb l'ordenament andorrà.

És a dir que el nostre grup parlamentari recull i assumeix el que s'assenyala a la pàgina 8 de l'Informe jurídic formulat en data 10 de març del 2008 pel lletrat Ladislau BARÓ SOLÀ quan diu:

“... les referides resolucions tindran eficàcia civil però el seu reconeixement s'haurà de fer per la via jurisdiccional civil. És en aquest moment, en la línia de l'exequatur

de sentències estrangeres, quan, segons el nostre criteri, s'haurà d'efectuar una ponderació sobre l'ajustament de la resolució eclesiàstica al Dret de l'Estat.”

5. L'ensenyament religiós:

El redactat del tercer paràgraf de l'Article XI introdueix una interpretació molt i molt forçada del paràgraf tercer de l'Article 20 de la Constitució.

El paràgraf 3 de l'Article XI fa així referència a l'obligació de “... tots els centres d'ensenyament” de garantir l'educació religiosa.

Així, tan rodonament assentat, el que s'està dient és que als centres actuals del sistema francès i espanyol s'ha d'assegurar aquesta educació religiosa. El Govern andorrà no pot, avui, imposar aquesta obligació a aquells centres.

La Llei qualificada d'educació del 2 i 3 de setembre del 1993 recull al seu article 10 el dret dels pares “... que llurs fills o pupils rebin la formació religiosa i moral d'acord amb llurs pròpies conviccions.”

La llei d'ordenament del sistema educatiu andorrà del 9 de juny del 1994 estableix, únicament per a l'educació bàsica i per als centres que depenen del sistema educatiu andorrà públic –l'escola andorrana– l'obligació “... d'oferir l'ensenyament de la religió catòlica.” Un ensenyament que, òbviament, és d'opció voluntària per als alumnes.

Ni una llei ni l'altra mai no diuen que tots –dic bé, tots– els centres escolars d'Andorra tinguin l'obligació de garantir l'educació religiosa.

Salvat el cas que es pretengui, per la via d'aquest acord amb la Santa Seu, modificar disposicions de naturalesa legislativa i obligar al plantejament de noves mesures legislatives per a poder complir aquest compromís, és ben evident que aquest text de l'Article XI, 3. a) no es pot acceptar.

6. El règim econòmic de l'Església Catòlica a Andorra:

L'exempció tributària, tan generosa com general, que apareix a l'apartat 1 de l'Article XIII no ens sembla adequada a un Estat com el nostre que és aconfessional.

L'article 6 de la Constitució diu clarament que totes les persones són iguals davant de la llei. També diu que ningú no pot ésser discriminat per raó de naixement, raça, sexe, origen, religió –religió–, opinió o qualsevol altra condició personal o social.

L'article 11 garanteix també la llibertat religiosa i de culte.

S'entén doncs que hi ha una clara separació constitucional entre la religió i l'Estat.

Aquest Acord amb la Santa Seu és doncs un tractat internacional que implica la creació de noves obligacions per a la Hisenda Pública. Les implica clarament perquè en virtut d'aquells preceptes constitucionals, qualsevulla altra religió establerta a Andorra podrà demanar igualtat de tracte en les exempcions tributàries.

7. La preocupant indefinició quant al procediment a seguir per a instar una eventual denúncia o retirada de l'Acord.

Aquest Acord no estableix ni preveu cap procediment de denúncia. Pel contrari, la Disposició comuna de l'Article XV fa una única referència a que, en cas de divergència en l'aplicació o interpretació d'aquest Acord, les parts contractants "...es comprometen a negociar de bona fe una solució amistosa mútuament acceptable."

Semblant formulació ens porta a una mena d'indissolubilitat del vincle que no podem acceptar.

El Conveni de Viena sobre el Dret dels Tractats, del 23 de maig del 1969, al qual Andorra es va adherir el 5 d'abril del 2004 i és d'aplicació a Andorra d'ençà al 5 de maig del 2004, ens recorda –article 56– les complicacions que poden néixer d'un tractat que no contingui –com és aquest Acord– disposicions sobre l'extinció, la denúncia o la retirada.

Amb aquesta indefinició sembla que s'hagi volgut deixar-ho tot lligat i ben lligat. No ho podem acceptar.

Per aquests set motius, ens abstindrem de votar aquest acord.

Casa de la Vall, 15 de maig del 2008

Jaume Bartumeu Cassany
President del Grup Parlamentari Socialdemòcrata